

thi der findes overhovedet intet Læ, og hvis der først skulde plantes et Læbælte, vilde det sige, at der skulde bruges et halvt Hundrede Tdr. Land ekstra til Beplantning, og saa vilde der dog først findes noget Læ i vore Børnebørns Tid. Hvad Beliggenheden angaar, kan der overhovedet ikke drages nogen Sammenligning mellem Hillerød og Slangerup, idet Trollesminde ved Hillerød er saa blottet for Naturskønhed, at det er vanskeligt at finde noget andet Sted i Nordsjælland, der i tilsvarende Grad er blottet for Naturskønhed. Det er et fladt Terrain, som er lige saa kedeligt som Egnen mellem København og Roskilde.

Hvad dernæst Jordbundsforholdene angaar, er det meget vigtigt ved Opførelsen af en saa stor Nybygning som denne, at der findes saa gunstige Forhold i denne Henseende som muligt, og paa dette Omraade kan intet af de andre Steder maale sig med Slangerup. Det maa indrømmes, at Vandafledningsforholdene ere gode nok ved Nykøbing, derimod mangler der fuldstændig Vandafledning for Pladsen ved Hillerød. Naar det derimod drejer sig om at faa Byggegrundene planerede, staa Nykøbing ikke saa lidt tilbage, thi hvordan man saa end bærer sig ad, vil det ikke kunne undgaas, at de fleste Bygninger, naar Sindssygeanstalten skulde lægges ved Nykøbing, kom til at ligge skævt, saaledes at de fik en høj Sokkel ved den ene Side, men kun en lav Sokkel eller slet ingen ved den anden Side, hvad der ikke tager sig godt ud, og selve Planeringen vil absolut blive betydeligt kostbarere ved Nykøbing end ved Slangerup. Dernæst er Jordbunden betydeligt bedre ved Slangerup, idet hele Bunden indeholder meget Grus, saaledes at man paa selve Byggepladsen kan finde alt det Grus, der skal bruges baade til selve Bygningerne og til Belægning af Havegange o. s. v. Ved Hillerød derimod — for ogsaa at nævne denne Plads — ere Forholdene ganske anderledes; der skal der bygges paa flad, sur Lerjord, som aldrig kan afgive gode Byggepladser, men der er ganske vist noget jævner Terrain at bygge paa.

Naar vi saa se hen til et andet Forhold, som ogsaa maa tages i Betragtning, nemlig, hvorledes Forbindelsen vil blive pr. Bane til disse forskellige Steder, er det anført, at ved Hillerød kan man fra den nærliggende Frederiksværk-Bane føre et Sidespor til Byggepladsen. Men akkurat det samme er Tilfældet ved Slangerup. Man er dernæst gaaet saa vidt for at finde

noget, der kunde tale til Anbefaling for Hillerød, at man har sagt, at der var et Stengærde, som kunde benyttes. Men akkurat det samme er Tilfældet ved Slangerup og for Resten ogsaa ved Nykøbing. Men saa kommer der een Ting til, som jeg mener har meget stor Betydning, det er Bekostningen ved de forskellige Grunderhvervelser. Man har i saa Henseende fremhævet, at Nykøbing vil give 65,000 Kr. til Hjælp til at købe Byggeareal for; det er imidlertid et Beløb, som ikke nær vil slaa til. I Slangerup forærer man hele Byggepladsen, 100 Tdr. Land, lidt mere eller mindre, som man vil, kvit og frit til Staten uden en Øres Godtgørelse. Ved Hillerød, det tredje Sted, bliver derimod Forholdet meget uheldigt for Staten. Tager man 100 eller 150 Tdr. Land af Statens Jord, der nu indbringe mindst 30 Kr. aarlig pr. Td. Land som Indtægt for Statskassen — og jeg antager, at man allermindst maa have 150 Tdr. Land hernede, naar der skal plantes en Del, for at der kan blive tilstrækkeligt Læ —, mister Staten mindst et Beløb af 4,000—5,000 Kr. om Aaret i Lejeafgift. Men 4,000—5,000 Kr. om Aaret er dog ogsaa Penge, navnlig i knappe Tider; og dette Indtægtsstab vil jo vare ved fra nu af, og lige saa længe som Anstalten staa, det vil vel sige til evig Tid; saa det er det alleruheldigste Forhold for Staten, der kan fremkomme, dersom den vilde bygge paa sin egen Grund, saa den kom til at undvære et meget stort Lejebeløb i Indtægt hvert Aar, hvilket er akkurat det samme som at betale det samme Beløb i Lejeafgift, medens Staten de andre Steder, i hvert Fald ved Slangerup, faar Arealet kvit og frit og i Nykøbing i alt Fald faar en Hjælp til at bygge for.

Saa er der Spørgsmaalet om de forskellige Ydelser fra Byerne med Hensyn til Vand og Elektricitet. I den Henseende skal jeg hævde for Slangerups Vedkommende, at jeg ikke tror, man kan faa Elektriciteten billigere noget andet Sted end der, hvor man kan faa Stærkstrøm igennem Ledninger fra Skovshoveds Elektricitetsværk. Det samme vilde i øvrigt blive Tilfældet ved Hillerød, at man maatte tage Elektriciteten fra Skovshovedværket, saa Bekostningen derved vilde blive akkurat den samme begge Steder. — Saa omtalte det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), at Vandforholdene maatte omhyggeligt undersøges, og det er ganske rigtigt; Vandforsyningen maa være sikret saadant et Sted, før man kan tænke paa